FIL-PRIM’AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM, 24 ta’ Settembru, 2001.

Kaw\a Nru. 4.
~itazz. Nru. 613/00JRM

Ursula NEPPL

vs

Vincent u Esther konju[i MUSCAT

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fit-30 ta’ Marzu, 2000, li bih l-attri`i ippremettiet:

Illi l-attri`i kien g]amlet ftehim mal-konvenut Vincent Muscat datat 20 ta’ Dicembru, 1991 fejn kienu ftehmu illi hija g]andha tiffinanzja l-hanut gewwa Selmun Palace Hotel bl-isem ta’ Gloria’s Shop;

Illi l-attri`i kienet tat b’titolu ta’ self lill-konvenut, s-somma ta’ g]oxrin elf lira maltin (Lm20,000) sabiex jehles mid-diffikultajiet finanzjarji li dan il-]anut kellu dawk iz-zminijiet;

Illi l-attri`i issomministrat diversi ammonti ta’ flus, oltre dawk imsemmija di[a, lill-imsemmi konvenut Vincent Muscat sabiex huwa jkun jista’ jakkwista l-istock ne`essarju]alli jkun jista jiggestixxi dan in-negozju u dan kif jista’ jigi ppruvat a]jar fit-trattazzjoni tal-kawza;

Illi l-attri`i kienet tat ukoll diversi flejjes ohra lill-konvenut sabiex jiggestixxi, jirranga, jikkonverti u jmexxi n-negozji tieg]u f’diversi bnadi o]ra li huwa g]andu, inter alia, Altstadt Taverne Bar & Restaurant, gewwa Paceville u dan kif jista’ jigi ppruvat a]jar fit-trattazzjoni tal-kawza;

Illi l-attri`i kienet tat ammont ta’ flus, kif jista’ jigi ppruvat a]jar fit-trattazzjoni tal-kawza, lis-so`jeta Altstadt Taverne Company Limied appartenenti in parte lill-konju[i Muscat;

Illi l-konvenut Vincent Muscat huwa mizzewweg lil Esther Muscat, u li tali dejn jaggrava l-komunjoni ta’ l-akkwisti;

Illi l-attri`i kienet]allset g]at-tieg ta’ bint il-konvenuti Candida, u dan bl-intendiment illi dawn il-flejjes jigu rifuzi lilha, kif ukoll]allset l-ammont ta’]amest elef lira (Lm5,000) g]al zewg operazzjonijiet li l-konvenut kellu jag]mel u dan kif jista jigi ppruvat a]jar fit-trattazzjoni tal-kawza;

Illi g]alhekk il-konvenuti konju[i Muscat huma debituri tal-attri`i f’ammont li g]ad irid jigi determinat u dan bl-opera ta’ periti nominandi;

Illi l-konvenuti bbenefikaw minn dan is-self mog]ti mill-attri`i;

G]alhekk l-attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m’g]andhiex, prevja kwalunkwe dikjarazzjoni necessarja u opportuna:

1. Tiddikjara li l-konvenuti jew min minnhom huma debituri ta’ l-attri`i;

2. Tillikwida l-ammont dovut mill-konvenuti jew min minnhom lill-attri`i u dan anke permezz tal-opera ta’ periti nominandi;

3. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom j]allsu lill-attri`i din is-somma hekk likwidata;

Bl-ispejje\ u l-img]axijiet kontra l-konvenuti jew min minnhom, li huma minn issa ngunti sabiex jidhru g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attri`i;

Rat il-verbal tas-smig] tal-kaw\a tas-16 t’Ottubru, 2000[1], li fih l-avukat difensur tal-im]arrek, fil-presenza tal-klijent tieg]u, laqa’ l-avvi\ tas-smig] tal-kaw\a u n-notifika tal-Att ta`-~itazzjoni, u ng]ata g]oxrin jum minn dak inhar biex iressaq in-Nota tal-E``ezzjonijiet tieg]u;

Rat illi sallum l-im]arrek Vincent Muscat naqas li jressaq Nota tal-E``ezzjonijiet, u b’hekk baqa’ kontuma`i;

Rat ir-Rikors imressaq mill-attri`i fit-8 ta’ Novembru, 2000[2], u d-Degriet ta’ din il-Qorti tal-10 ta’ Novembru, 2000[3];

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrka Esther Muscat fid-19 ta’ Frar, 2001[4], li biha e``epiet:

1. Illi preliminarjament id-de\erzjoni stante li l-pro`eduri bil-miktub ma gewx mag]luqa fit-terminu perentorju stabbilit mil-ligi;

---

1. Pa[. 8 tal-pro`ess;
2. Pa[. 11 tal-pro`ess;
3. Pa[. 12 tal-pro`ess;
4. Pa[. 17-18 tal-pro`ess;

2. Illi ming]ajr pre[udizzju g]all-premess l-e``ipjenti m'g]andha l-ebda relazzjoni guridika ma' l-attri`i;

3. Illi ming]ajr pre[udizzju g]all-premess u f'kull kaz, it-talbiet ta' l-attri`i g]andhom ji[u mi`]uda stante li l-pretenzjonijiet tag]ha huma bazati fuq kawza ille`ita. Kif ser jirrizulta mill-provi, l-attri`i u l-konvenut ilhom sa mill-1987 ig]ixu fi stat ta' konkubinagg;

4. Illi ming]ajr pre[udizzju g]all-premess u f'kull kaz il-konvenuti m'humiex il-legittimi kontradittori fir-rigward ta' kwalsiasi pretenzjoni li l-attri`i jista' g]andha fil-konfront tas-so`jeta Alstadt Taverne Company Limited u binthom Candida;

5. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess u f'kull kaz, fl-14 ta' Mejju 1990 il-Qorti laqg]et talba ta' l-e``ipjenti g]all-]rug ta' mandat ta' inibizzjoni fl- ismijiet **ESTHER MUSCAT vs VINCENT MUSCAT**, u li permezz tieg]u l-konvenut gie, fost affarijiet o]ra, inibit milli "*jaghmel xi dejn li jkun g]ak-karigu tal-komunjoni ta' l-akkwisti*". G]alhekk kwalsiasi ftehim li seta' sar mill-konvenut m'g]andu ebda validita skond il-ligi u l-konvenut ma seta' jag]mel xejn biex jippregudika l-interessi ta' l-e``ipjenti fl- istess komunjoni;

6. Illi ming][ajr pregudizzju g]all-premess, dawn il-proceduri m'huma xejn g]ajr tentattiv iddisprat sabiex jin]oloq dejn fittizju fuq il-komunjoni ta' l-akkwisti tal-konvenuti u jonqos is-sehem li g]alih hija ntitolata l-e``ipj enti;

Bejn il-konvenut u l-e``ipjenti hemm kawza ta' separazzjoni pendenti quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **ESTHER MUSCAT vs VINCENT MUSCAT** (Citaz. Nru: 521/90FDP), liema proceduri jinsabu fi stadju avvanzat. Huwa verament deplorevoli li wie]ed jag]mel uzu mis-sistema gudizzjarju biex jipprova jag]mel gwadan personali!;

7. Illi ming]ajr pregudizzju g]all-premess u ming]ajr ebda ammissjoni da parti ta' l-e``ipjenti, l-attri`i g]andha tag]ti prova li ottemperat ru]ha mal-li[ijiet fiskali tal-pajji\ meta tat dan l-allegat self;

Bl-ispejje\ kontra l-attri`I li hija minn issa ngunta in subizzjoni, u b'rizerva ghal kull azzjoni li tispetta lill-e``ipjenti fil-konfront ta' l-attri`i u l-konvenut;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrka, flimkien mad-dokument mehmu\ mag]ha[5];

Rat id-Degriet tag]ha tal-14 ta' Marzu, 2001, li bih l-im]arrka ng]atat il-fakulta' li tressaq nota ta' sottomissjonijiet dwar l-ewwel e``ezzjoni preliminari tag]ha, liema nota hija naqset li tressaq fi\-\mien mog]ti lilha;

Rat id-Degriet tag]ha tal-15 ta' Mejju, 2001, li bih `a]det talba tal-istess im]arrka li ting]ata i\jed \mien biex tressaq l-imsemmija nota ta' sottomissjonijiet dwar dik l-e``ezzjoni, u dan wara li l-attri`i opponiet g]all-g]oti ta' i\jed \mien lill-im]arrka, u g]addiet biex tisma' t-trattazzjoni tal-avukati dwar l-istess e``ezzjoni ta' de\erzjoni;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-istess e``ezzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a, mag]dud ir-Rikors imressaq mill-im]arrka fil-31 t'Awissu, 2001, flimkien man-Nota ta' Riferenzi mehmu\a mag]ha[6];

Rat id-Degrieti tag]ha tal-15 ta' Mejju, 2001, u tas-27 ta' {unju, 2001, li bihom]alliet il-kaw\a g]ad-de`i\joni dwar l-e``ezzjoni ta' de\erzjoni mqanqla mill-im]arrka Esther Muscat;

---

5. Pa[. 19-24 tal-pro`ess;
6. Pa[. 31-31 tal-pro`ess;

Ikkunsidrat:

Illi d-de\erzjoni tal-kaw\i hija regolata b'Titolu g]aliha fil-Kodi`i tal-Organi\\azzjoni u Pro`edura ~ivili ta' Malta[7], u din tfisser mod partikolari kif kaw\a tintemm min]abba li tkun tqieset abbandunata minn min bdiha. L-effetti ta' l-applikazzjoni ta' dawn ir-regoli, fl-ewwel istanza, jkunu li l-kaw\a tintemm imma ma jintemmx mag]ha l-jedd li l-attur jibda pro`eduri o]rajn [odda dwar l-istess kwestjoni jekk kemm-il darba jkun g]adu fi\-\mien li jag]mel dan[8];

Illi d-de\erzjoni tapplika dwar il-]tie[a li l-pro`eduri bil-miktub ta' kull kaw\a (ji[ifieri qabel ma tibda t-trattazzjoni tag]ha) jag]lqu sa \mien li l-li[i tg]id li huwa perentorju[9]. Fil-ka\ ta' kaw\i fl-ewwel grad, dan i\-\mien huwa ta' sitt xhur, li jibda g]addej minn dak inhar li jitressaq l-Att ta`-~itazzjoni;

Illi fil-ka\ quddiem il-Qorti, `-~itazzjoni tressqet fit-30 ta' Marzu, 2000, u l-im]arrka [iet notifikata b'kopja tag]ha fis-7 ta' Frar, 2001, ji[ifieri erba' (4) xhur wara s-sitt (6) xhur minn meta, g]allanqas teknikament, il-kaw\a kellha titqies de\erta skond il-kriterji mfissra fil-li[i;

Illi meta l-istitut tad-de\erzjoni dda]]al fil-Kodi`i pro`edurali tag]na, kien japplika biss g]al dawk il-kaw\i li tressqu bil-g]amla solenni (ji[ifieri, bil-mezz tal-libell): hemm il-fehma, g]alhekk, li dan l-istitut ma japplikax g]al dawk il-kaw\i mibdija bil-pro`edura sommarja, ji[ifieri b'Att ta`-~itazzjoni[10];

Illi wie]ed irid jara jekk kemm-il darba dan li g]adu kemm ing]ad g]adux jg]odd illum, ji[ifieri wara li da]lu fis-se]] l-bidliet fil-Kodi`i fl-1995, fejn il-forma solenni fl-ewwel grad tne]]iet i\da ma tne]]iex l-istitut tad-de\erzjoni. Dan jing]ad g]aliex, fis-subartikolu (2) tal-artikolu 963, li jitkellem dwar minn meta jibda jing]add i\-\mien ta' sitt xhur, il-li[i ssemmi "l-pre\entata ta`-`itazzjoni". Minkejja dan, din il-Qorti, diversament

---

7. Titlu XV tat-Tielet Ktieb tal-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta (artt. 963 sa 967);
8. Art. 963(6);
9. Art. 963(1);
10. Ara Noti dwar Pro`edura ~ivili, Caruana Galizia, pa[. 1450

presjeduta, kellha l-opportunita' li tqis din il-kwestjoni u kienet uriet il-fehma li s-sitt (6) xhur imsemmija fl-artikolu 963(1) kif inhu llum xorta ma japplikawx g]al pro`edura mibdija b'Att ta' ~itazzjoni, g]aliex fi pro`eduri sommarji m'hemmx \mien g]all-atti miktuba[11];

Illi, madankollu, wie]ed g]andu jsemmi li l-li[i, wkoll f'dak li jirrigwarda l-pro`eduri informali jew sommarji, tiffissa \mien jew fa\i ta' pro`eduri preliminari li matulhom jitressqu l-atti bil-miktub mill-partijiet u li, ma' l-g]eluq tieg]u, il-kaw\a titqieg]ed fuq il-listi g]as-smig][12]. F'dan il-ka\, allura, l-istitut tad-de\erzjoni jsir japplika b'dak il-mod u f'dawk i`-`irkostanzi[13];

Illi g]al \mien twil, id-disposizzjonijiet tal-li[i [ew imfissra u applikati b'mod iebes u intransi[enti g]all-a]]ar u dan bil-]sieb li ji[I m]ares in-nuqqas ta' dewmien mhux me]tie[fil-kaw\i. Min-na]a l-o]ra jidher li huwa daqstant xieraq u mist]oqq li l-li[i tassikura li s-sanzjonijiet ma]suba fl-istitut tad-de\erzjoni ma jintefg]ux fuq il-parti li tonqos li twettaq il-parti tag]ha fi\-\mien stabilit minkejja r-rieda tag]ha, jew jekk turi li trid tu\a l-]ila kollha tag]ha biex til]aq lill-parti l-o]ra, jew fejn il-parti l-o]ra tirrinunzja g]all-e``ezzjoni[14];

Illi, kif ing]ad minn din il-Qorti wkoll, l-istitut tad-de\erzjoni huwa ma]sub biex jippenali\\a lil dak l-attur (jew appellant) li ma jkunx qieg]ed imexxi bil-g]aqal il-pro`edura mibdija minnu, i\da mhux ma]sub la biex jorbot idejn il-Qorti fl-appuntament tal-kaw\i u lanqas biex isawwat lill-attur (jew appellant, skond il-ka\) min]abba ]ti[ijiet amministrativi tal-Qorti[15]. Issa, fil-qag]da pro`edurali li tapplika b]al issa, peress li `itazzjoni ma tistax ti[i notifikata lill-im]arrek qabel ma tkun in]ar[et b'ordni mill-Qorti, l-attur ma jistax ji[i kastigat

---

11. Ara P.A. GV: **29.1.1996** fil-kaw\a fl-ismijiet ***M. Vella Gatt noe vs C. Cassar****;*
12. Artt. 158(12) u 152 tal-Kap 12;
13. Ara P.A. GC**: 9.12.1998** fil kaw\a fl-ismijiet ***C. Calleja vs M. Micallef***;
14. Ara App. Inf.: **26.2.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***F.X. Formosa, et vs C. Mifsud et.***
15. Ara P.A. GCD **5.11.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Dr. T. Azzopardi vs V. Aquilina et;***
16. Ara P.A. NA **14.7.2000** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Elmo Insurance Services Limited et vs E. Pace et;***

g]a\-\mien li jkun g]adda bejn meta jkun ressaq l-Att ta`-~itazzjoni u meta dan ikun in]areg b'ordni tal-Qorti u jkun iffissat il-jum tal-ewwel smig][16];

Illi g]alhekk, jidher li l-waqt li wie]ed g]andu jqis b'applikazzjoni g]a\-\mien imsemmi fl-artikolu 963(1) tal-Kap 12 huwa dak ta' meta l-Qorti to]ro[l-ordni li bih il-kaw\a ting]ata jum g]all-ewwel smig] u jin]are[l-avvi\ ta' dik id-data[17];

Illi dan huwa sewwasew dak li l-im]arrka qeg]da tis]aq fuqu b]ala basi tal-e``ezzjoni mtellg]a minnha, u kif hija ttenni fin-Nota ta' Riferenzi tag]ha;

Illi l-li[I trid titqies kollha, u wie]ed ma jridx iwarrab minn quddiemu dak li jg]id l-artikolu 963(5) tal-Kap 12 dwar i\-\mien imsemmi fis-subartikolu (1) g]al dak li jirrigwarda kaw\i li jkunu pendenti quddiem il-Qorti fl-ewwel grad. F'dak il-ka\, il-li[i tg]id li kaw\a li l-pro`eduri bil-miktub tag]ha ma jng]alqux fi \mien tas-sitt (6) xhur, titqies li tqeg]det fuq il-lista tal-kaw\i li, f'`irkostanzi o]rajn, jit]allew *sine die* ta]t id-disposizzjonijiet tal-artikoli 964 sa 967 tal-Kodi`i;

Illi, f'dak il-ka\, i\-\mien li fih il-kaw\a tin\amm "imdendla" qabel titqies li marret de\erta jitwal bi\-\minijiet imsemmija fl-artikolu 964(1) u 967;

Illi, issa l-Qorti trid tg]addi biex tara kif japplikaw g]all-ka\ presenti l-prin`ipji u l-konsiderazzjonijiet li g]adhom kemm saru;

Illi jirri\ulta li l-ordni g]all-]ru[tal-avvi\ tal-ewwel smig] tal-kaw\a u l-appuntament tal-ewwel jum sar fit-8 ta' Mejju, 2000[18]. Sas-16 ta' {unju, 2000 (l-ewwel jum tas-smig]) ma jidhirx li xi]add mill-partijiet kien notifikat. Kemm hu hekk, fl-atti pro`esswali m'hemm l-ebda tra``a tal-*folder* li turi jekk u

---

[1]7. Ara P.A. NA **16.2.2001** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Dr. K.F. Dingli et noe vs Dr. R. Porsella Flores noe et;***

[1]8. Pa[. 6 tal-pro`ess;

meta saru n-notifiki lill-partijiet ta' dik l-ordni. X'aktarx li ma sarux g]aliex fis-16 t'Ottubru, 2000, l-attri`i u l-im]arrek Vincent Muscat, laqg]u l-avvi\ tas-smig] u l-att ta`-`itazzjoni rispettivament;

Illi, madankollu u kif di[a' [ie rilevat, l-im]arrka Esther Muscat baqg]et ma kenitx notifikata sat-8 ta' Novembru, 2000, liema sitwazzjoni fil-fatt baqg]et sas-7 ta' Frar, 2001;

Illi l-attri`i ressqet ir-rikors tag]ha biex titlob in-notifika tal-im]arrka bil-mezz tal-affissjoni sewwasew fit-8 ta' Novembru, 2000, liema talba [iet dekretata jumejn wara. I\da l-attri`i ma jidhirx li segwiet dak id-Degriet, u kien biss fis-6 ta' Frar, 2001, li]ar[et notifika tal-att ta`-`itazzjoni[19]. Dan ifisser li l-attri`i ma]aditx]sieb twettaq dak ordnat minnha mill-Qorti u minbarra dan, tawlet i\-\mien li kienet tista' tgawdi bil-li[i biex til]aq tinnotifika lill-im]arrka fi \mien utli. I\da, meqjusin il-kriterji msemmija fl-artikolu 963(5), g]alkemm i\-\mien ta' sitt xhur minn meta l-Qorti appuntat il-kaw\a g]as-smig] kienu g]addew sa dak inhar li l-im]arrka [iet notifikata, i\-\mien imsemmi fl-artikoli 964 u 967 ma kienx g]adda;

Illi g]all-finijiet tal-artikolu 732(2) tal-Kap 12, irid jing]ad li l-e``ezzjoni ta]t esami tressqet mill-im]arrka qabel kull e``ezzjoni o]ra u g]alhekk m'hemmx dubju li hija ma irrinunzjatx g]aliha b'xi g]amil ie]or waqt it-trattazzjoni[20];

Illi, me]udin dawn il-kriterji kollha b'qies, jirrisulta lil din il-Qorti li l-pro`eduri bil-miktub f'din il-kaw\a ntemmu f'waqthom u qabel ma skada l-a]]ar \mien kontemplat mil-li[i sabiex il-kaw\a titqies abbandunata;

---

[1]9. Pa[. 15 tal-pro`ess;

[2]0. Ara P.A.: RCP **17.2.2000** fil-kaw\a fl-ismijiet ***J. Grima vs V. Aquilina pro et noe.***

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qeg]da taqta' din il-kwestjoni billi **ti`]ad l-ewwel e``ezzjoni** tal-im]arrka Esther Muscat, bl-ispejje\ kontra tag]ha u tordna li s-smig] tal-kaw\a jissokta fil-mertu. ,

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.
24 ta' Settembru, 2001.

Charles Falzon
Deputat Re[istratur
24 ta' Settembru, 2001.